

DRUGI DOKTORAND NA POMORSKOM FAKULTETU

UČEŠĆEM POMOĆI LUCI IZVOZNI POTENCIJAL

Luka Bar

jedna od rijetkih luka koja ima pad u kontejnerskom prometu. Potrebno je reagovati, biti svjestan realnog stanja i sagledati da li postoje dodatne opasnosti koje mogu da uruše, već urušenu poziciju Luke Bar. Nažalost, one postoje, a to je intermodalni terminal u Nišu koji se otvara početkom iduće godine i koji će biti povezan kontejnerskim vozom sa lukom Solun. Region istočne i južne Srbije je važan za nas, jer je Bar cjenovno bio konkurentniji na kopnu nego Rijeka, a činjenica je da će od sljedeće godine to biti promijenjeno u korist Soluna. Dok regionalne luke postaju povezane brodskim linijama direktno sa Dalekim istokom, mi ćemo se boriti da sačuvamo redovne nedjeljne feeder servise iz mediteranskih hub luka.

Auto-put kao infrastrukturni projekat je veoma važan, ne samo za tranzitni saobraćaj već i za cijelu državu. Važan

“**U kontejnerskom transportu preko barske luke 30 odsto robe u uvozu namijenjeno crnogorskom tržištu, dok izvoz predstavlja deset odsto ukupnog izvoza**”

pokretač tranzitnog saobraćaja je i željeznica, koja treba da predstavlja najjeftiniji vid prevoza i omogućiti da Luka Bar bude konkurentnija za regionalni teret. Takođe, željeznica bi rasteretila drumski saobraćaj. Prebacivanje teretnog saobraćaja sa druma na željeznicu je prioritet EU. Na primjer, Luka Rijeka je od 2015. godine povezana sa Dalekim istokom preko direktnih brodskih linija. Količina tereta koja oprav-

dava korišćenje velikih preokceanskih brodova je došla poslije nekoliko godina intenzivnog korišćenja željeznice, uz auto-put, što je omogućilo presmjeravanje dijela tereta sa regionalnih luka na Luku Rijeku. Danas, 50 odsto kontejnera koji dođu u Luku Rijeku za Srbiju ide kontejnerskim vozom, dok ostali idu kamionima koji su takođe upošljeni. To ne znači da bi kamionere trebalo da plaši da će im željeznica oduzeti posao, već upravo suprotno, to znači da će povećanjem tereta svi logistički subjekti biti još više upošljeni. Preko Bara trenutno nema dovoljno tereta ni za kamione, dok je vozom prošle godine prevezeno 227 kontejnera, odnosno 4,5 odsto od ukupno pretovarene količine u barskoj luci.

Pravi je i posljednji trenutak da svi logistički subjekti iz Crne Gore, uz učešće relevantnih državnih subjekata, formiraju udruženje koje će na redovnim sastancima baviti tranzitnim saobraćajem preko Luke Bar. Jedna od šansi je formiranje intermodalnog terminala u Požegi i povezanost sa Barom redovnim kontejnerskim vozovima gdje Luka Bar ima komparativnu prednost za tržište Zapadne Srbije. Treba razmišljati i o strategiji za Niš i Beograd, gdje bi se roba iz Niša i Beograda skupljala u Požegi i dalje išla za Bar i obratno. Sve to treba da omogućiti povećanje tereta preko barske luke i veći interes brodaru za Bar, što bi dodatno snizilo cijenu pomorske vozarine i luku učinilo interesantnom za tržište Vojvodine, zapadne Rumunije i Mađarske.

Dobra strategija i njena implementacija bi u konačnici mogla stvoriti preduslove da tranzitni kontejnerski saobraćaj u drugoj polovini sljedeće decenije, uz turizam i energetiku, bude najveći izvozni proizvod Crne Gore od čega će korist imati, kako Bar, tako i Crna Gora.

(Autor je doktorand na Pomorskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, odsjek za menadžment u pomorstvu i logistika)

IZVRŠNI DIREKTOR EASA PATRIK KI

Sigurnost glavni izazov u vazduhoplovstvu

U ovom trenutku imamo dva glavna izazova u civilnom vazduhoplovstvu. Prvi je da održimo najviši nivo sigurnosti, dok je drugi izazov u zaštiti životne sredine, smatra izvršni direktor Agencije Evropske unije za sigurnost vazdušnog saobraćaja (EASA) **Patrik Ki**.

On je crnogorskim medijima kazao da je održavanje visokog nivoa sigurnosti vazdušnog saobraćaja prioritet za evropske vazduhoplovne vlasti.

“To je u ovoj oblasti jedan od ključnih izazova”, rekao je Ki i dodao da se EASA aktivno

bavi emisijama štetnih gasova vazduhoplova, kao i eko-oznakama.

Pri kupovini frižidera, kako je objasnio, postoje eko oznake A, A+, B, B+ i sličan koncept, kako je istakao, pokušavaju da uvedu za avio-kompanije, avione i aerodrome. “To će omogućiti putnicima da odaberu način prevoza u skladu sa ekološkom registracijom ili oznakom.

Taj proces će potrajati, jer, izdavanje eko-oznaka iziskuje potpunu transparentnost, tako da niko ne može osporiti jednom dobijeni eko-rejting”, naveo je Ki koji je protekle nedjelje boravio u Budvi povodom održavanja EASA foruma o međunarodnoj saradnji. **DJ.**

Patrik Ki

KAMPANJA **BUDI ODGOVORAN**

BEZ NOVČANIH KAZNI

U okviru kampanje “Budi odgovoran” prošle nedjelje je evidentirano sedam pritužbi, na osnovu kojih nije izrečena nijedna novčana kazna.

Evidentirana je pritužba na rad na crno parkinga u dvorištu Osnovne škole “Boško Strugar” u Ulcinju, na koju nije odgovoreno.

“Istekao ugovor, a radi u dogovoru sa direktorom škole. Izdaje račune koji nijesu ovjereni u Po-

reskoj. Zabranjuje da roditelji ulaze u dvorište kako bi ostavili ili prihvatili djecu, a i nastavnici su imali problema sa zakupcem”, navodi se u prijavi.

Građani su se žalili i na nepropisno parkiranje, smeće, izlivanje kanalizacije i paljenje guma. Inspektori nijesu utvrdili nepravilnosti prilikom kontrole Cindarela komerca iz Podgorice. **R.E.**

PODACI UPRAVE CARINA ZA PROŠLI MJESEC

U avgustu naplaćeno 82 miliona eura prihoda

Uprava carina je u avgustu naplatila 82,24 miliona eura prihoda, što je 4,43 odsto više u odnosu na isti prošlogodišnji period, saopšteno je u Upravi.

Carinskih povraćaja, kako se navodi na sajtu, prošlog mjeseca je bilo 16.940 eura, a akciznih 666.130.

“Ostvarena neto naplata za navedeni period iznosila je 81,56 miliona eura”, kazali su u Upravi.

Od ukupno naplaćenih pri-

hoda, na PDV pri uvozu se odnosilo skoro 49 miliona, na akcize 30,23 miliona, carinu 2,79 miliona, na porez na kafu 244.160, a na ostale prihode 9.670 eura. U strukturi naplaćenih akciza najviše su zastupljeni akciza na mineralna ulja, njihove derivate i supstite sa 62,06 odsto, akciza na duvanske proizvode sa 24,64 odsto, na alkohol i alkoholna pića sa 8,72 odsto, a na gaziranu vodu 3,84 odsto. **R.E.**